

**Suomen Kliinisen Fysiologian Yhdistys r.y.**  
**Jäsenkirje kesäkuu 2016**

**Sisälllys:**

1. Puheenjohtajan palsta
2. SKLFY:n hallitus kaudella 2016-2017
3. Syyskoulutuspäivät 3-4.11.2016
4. Muut alan koulutukset
5. Haettavat apurahat
6. Heikki Wendelin –stipendi hakuilmoitus
7. Jukka Kempainen, SSCPNM puhelinkokouksen antia

Hallituksen kokouksen esityslistalle toimitettavat asiat pyydetään lähettämään sihteerille sähköpostilla. Matka-apurahahakemukset osoitetaan yhdistyksen sihteerille. Apurahahakemukset käsitellään kuukausittain hallituksen kokouksissa. Matka-apurahan saajan tulee kirjoittaa jäsenkirjeeseen matkakertomus. Yhteydenpito jäsenistöön tapahtuu sähköpostin avulla. Muista tarvittaessa päivittää tiedot sihteerille. Uusia jäseniä varten löytyy [www-sivuilta](#) jäsenhakemuslomake. Jäsenhakemukset käsitellään kuukausittain hallituksen kokouksessa. Yhdistyksen postin voi lähettää Saara Sillanmäelle, osoite: KYS, Kliinisen fysiologian ja isotooppilääketieteen osasto, Kuopion yliopistollinen sairaala, PL 100 70029 KYS, s-posti: [saara.sillanmaki@kuh.fi](mailto:saara.sillanmaki@kuh.fi).

Yhdistyksen internetsivujen osoite on [http://www.terveysportti.fi/kotisivut/sivut.koti?p\\_sivusto=453](http://www.terveysportti.fi/kotisivut/sivut.koti?p_sivusto=453) Sivuille voi lähettää potilastapauksia. Vain oman tapauksensa voi julkaista ja jokainen itse kantaa vastuun alkuperästä. WWW-sivuilla julkaistavat tapaukset ovat kaikkien käytettävissä. Myös linkejä mielenkiintoisille potilas case sivuille voi ilmoittaa. Koulutussivuille voi täydentää tietoa Suomessa ja ulkomailla järjestettävistä tilaisuuksista. Jäsensivuille salasana on **fysiologia@klf.fi** ja salasana **kliininen**.

## **1. Puheenjohtajan palsta**

Pian vuosikokouksen jälkeen saapunut suru-uutinen pysäytti juhluvuottaan viettävän yhdistyksen kollegakunnan. Alamme pioneeri, yhdistyksen kunniajäsen ja arvostettu oppi-isä professori Arto Uusitalo oli menehtynyt traagisen onnettomuuden uhrina. Hänen mukanaan poistui merkittävä osa alamme sekä yhdistyksemme historiaa. Siunaustilaisuus pidettiin 10.6. Tampereen Vanhassa Kirkossa, ja Arto Uusitalon muistokirjoitus on julkaistu Aamulehdessä 8.6. numerossa otsikolla "Kliinisen fysiologian uranuurtaja". Poislähtö oli traaginen myös ajankohdaltaan. Moni meistä sai kuulla hänen esityksensä alan alkuhetkistä juhlaseminaarissa. Arto Uusitalon muistoa ja perintöä pystymme parhaiten vaalimaan pitämällä hyvää huolta alan kehityksestä jatkossakin.

Yhdistyksen 40. vuosikokousta vietettiin, kuten jo perinteeksi on muodostunut aina tasavuosikymmenin, Turun arvokkaassa ympäristössä. Vuosikokousseminaaria oli juhlistamassa arvovaltainen joukko alamme pioneereja. Kliinisen fysiologian ensimmäinen professori Suomessa ja yhdistyksen perustaja- ja kunniajäsen Arto Uusitalo avasi seminaariohjelman kuvaamalla alan varhaisvaiheita ruotsalaisen kansankodin syntyhistoriasta lähtien, ja sen myöhemmästä juurtumisesta Suomeen: kuulimme ennenkuulematonta henkilöhistoriaa alamme alkutaipaleista. Risto Härkösen esitys johdatti isotooppiagnostiikan kehitykseen Henri Becquerel in ja Johan Gadolinin ajoista lääketieteellisiin sovellutuksiin esim. luu- ja aivokuvantamisessa. Esko Länsimies kertoi alan kansainvälistymisestä ja kontakteista pohjoismaisessa yhteistyössä ja laajemminkin. Antti Viljasen esitys toi esille mielenkiintoista henkilöhistoriaa fysiologian tutkimuksen ja opetuksen juurtumisesta Suomeen ja sen vaiheista Robert Tigerstedtin ajoista alkaen. Anssi Sovijärvi kuvasi esityksessään kliinisen fysiologian kehitysaskelia Helsingissä. Kaksi jälkimmäistä esitystä juhlaseminaarista on ladattu yhdistyksen kotisivujen jäsenalueelle, josta niitä voivat käydä selaamassa myös ne jäsenet, jotka eivät seminaariin paikan päälle päässeet.

Seminaarin yhteydessä jaettiin Verivita-palkinto tunnustuksesta kliinisen fysiologian alan eteen tehdystä työstä dosentti Päivi Piirilälle Helsingistä. Päivi Piirilä toimii osastonylilääkärinä HUS Kuvantamisen yksikössä, ja on toiminut aktiivisesti yhdistyksessä, mm. puheenjohtajana vv 2011-2013. Onnittelut vielä palkinnon saajalle !

Vuosikokouksessa valittiin yhdistykselle uusi hallitus. Kiitän henkilökohtaisesti saamastani luottamuksesta ja tuesta sekä valinnastani puheenjohtajaksi. Uuteen hallitukseen valittiin myös Heli Rätty Hyvinkäältä (varapuheenjohtaja), Saara Sillanmäki Kuopiosta (sihteeri), Heikki Tuominen Tampereelta (varainhoitaja) ja Petri Kallio Turusta. Samalla haluan kiittää hallitustyöstä luopuvia yhdistyksen ja alan eteen tehdystä monivuotisesta uurastuksesta, hallituksen edellistä puheenjohtajaa Kirsi Timosta, sihteeriä Tuula Janatuista sekä Juanita Niño Quinteroaa.

Vuosikokous päätti yksimielisesti myöntää Jaakko Hartialalle yhdistyksen kunniajäsenyyden. Professori Jaakko Hartiala on toiminut Tyksin kliinisen fysiologian yksikön ylilääkärinä vuodesta 1985 ja sittemmin samassa toimessa myös isotooppi-PET-yksikössä, joista tehtävistä hän siirtyi eläkkeelle tänä vuonna. Opetuksen, tutkimuksen ja kehitystyön jälki kliinisen fysiologian alalla on mittava, ja kunniajäsen hän on jo toisessa polvessa isänsä Kaarlo Hartialan jalanjälkiä seuraten.

Konkreettisia ehdotuksia tai eväitä uudelle hallitukselle vuosikokouksessa ei ehdotettu, mutta keskustelua herätti uusi valtakunnallinen kliinisen rasisuskokeen suositus ja kliinisen fysiologian yhdistyksen jääminen julkaistun suosituksen ulkopuolelle. Tapausten kulusta on paljon opittavaa. Vuosikokous ohjeisti lisäämään kliinisen fysiologian näkyvyyttä olemalla aktiivinen alaan liittyvissä suosituksissa. Tämä on tärkeä viesti paitsi yhdistykselle, myös koko alamme erikoisosajille. Alallamme on runsaasti asiantuntijuutta, jota voidaan hyödyntää aktiivisella yhteistyöllä muiden erikoisalayhdistysten kanssa. Hallitus ottaa mielellään vastaan lisää ehdotuksia toimintakauden aikana, kuinka alan näkyvyyttä, yhteistyötä ja koulutusta voidaan edelleen kehittää.

Vuosikokousillallinen nautittiin arvokkaassa Turun linnan miljöössä, trubaduurin säestyksellä. Jaakko Hartialan puhe loi valoa alan tulevaisuuteen, jossa osaaminen, yhteistyö, verkostoituminen ja tieteellinen tutkimus ja kehitys takaavat menestymisen myös jatkossa. Lopuksi kajahti kolminkertainen eläköön-huuto kliiniselle fysiologialle. Illan onnistumisen kruunasi Pets and Boys- yhtyeen musiikillinen anti, jota siivittivät Juhani Knuutin hienot saksofonisoolot. Vuosikokousjuhlien järjestelyt olivat kaiken kaikkiaan erinomaisesti onnistuneet, siitä suurkiitos paikalliselle järjestelytoimikunnalle, ja erityisesti sitä koordinoivalle Tuula Janatuselle ! Kuvia juhlakokouksesta pyritään kesän aikana lataamaan yhdistyksen jäsensivustolle, joten käykääpä katsomassa !

Ensi syksynä järjestetään 40. kliinisen fysiologian koulutuspäivät Kuopiossa 3-4.11.2016, ja järjestelyt ovat jo hyvällä mallilla, kiitos paikallisten kollegoiden aktiivisuuden. Ohjelma joka löytyy jäsenkirjeestä, sisältää monipuolisen paketin hengitysfysiologiaa, aiemmissa palautteissa toivottua sepelvaltimotaudin sekä tajunnan häiriöiden diagnostiikkaa, joten kannattaa jo nyt pistää ajankohta kalenteriin. Koulutuspäivien yhteydessä jaetaan tuttuun tapaan Heikki Wendelin –stipendi. Hakemuksia ottaa vastaan hallituksen sihteeri.

Vuosikokouksen yhteydessä yhdistys sai myös ilmoituksen merkittävästä lahjoituksesta: MAP Medical technologies on myöntänyt 5000 euroa käytettäväksi matka-apurahoihin tieteellisiin kongresseihin. Lahjoitus on merkittävä tuki kliinisen fysiologian tutkimustyölle, jota jäsenemme ja erityisesti nuoret tutkijat osaavat arvostaa. Hakemuksia voi osoittaa hallituksen sihteerille.

Tässä jäsenkirjeessä on viesti myös edustajiltamme pohjoismaisessa yhdistyksessä (SSCPNM), jonka hallitus on myös järjestäytynyt ja toiminta ilahduttavasti aktivoitunut. Myös pohjoismaisesta yhdistyksestä on mahdollista hakea apurahaa tutkimustyölle, joten tutkijoiden kannattaa ottaa talteen viestissä ollut linkki.

Aurinkoisesta säästä ja lämmöstä olemme saaneet jo nauttia tavallista aikaisemmin, mutta vielä on kesää jäljellä ! Heinäkuussa minuakin kutsuvat jo Sveitsin alpit, Seehornin ja Schiahornin huiput. Toivottavasti tuleva kesä on kaikille rentouttava ja tuo tullessaan nautinnollisia lomahetkiä !

Espoossa 12.6.2016

Pekka Malmberg

## 2. SKLFY:n hallitus kaudella 2016-2017

### Puheenjohtaja, Pekka Malmberg ([pekka.malmberg@hus.fi](mailto:pekka.malmberg@hus.fi))

Olen 56-vuotias Helsingissä toimiva erikoislääkäri. Lääkäriksi valmistuin vuonna 1985 Helsingin yliopistosta ja kiinnostus kliiniseen fysiologiaan heräsi pari vuotta myöhemmin, kun nuori keuhkosairauksien reunoja keräävä sairaalalääkäri määrättiin Laakson sairaalan kliinisen fysiologian yksikköön sijaiseksi. Erikoislääkäriksi valmistuin vuonna 1995 ja väitöskirja seuraavana vuonna käsitteli hengitysäänien spektrianalyysiä.

Suurimman osan työurastani olen toiminut Hyksin Iho- ja allergiasairaalassa, jossa nyt toimin kliinisen fysiologian yksikön osastonylilääkärinä. Yhteistyössä innostuneiden klinikkokollegoiden kanssa tieteellinen tutkimusmielenkiinto on painottunut erityisesti pienten lasten keuhkojen toimintakokeiden kehittämiseen. Opetustehtäviä kliinisen fysiologian dosenttina on ollut vuodesta 2003 lähtien. Suomen kliinisen fysiologian yhdistyksen hallituksessa olen nyt toista kertaa, vv 1990-94 toimin alaostaston sihteerinä ja vv 1994-97 yhdistyksen varainhoitajana. Vuodesta 2013 lähtien olen toiminut hallituksen varapuheenjohtajana, ja nyt aloitan ensimmäistä kauttani puheenjohtajana. Koska toimin tällä hetkellä kliinisessä tulosyksikössä, koen hallitustyöskentelyn tärkeäksi tilaisuudeksi ylläpitää vuorovaikutusta ja kontakteja alan kollegoihin.

Perheeseeni kuuluu kollega-vaimon lisäksi kolme jo täysi-ikäiseksi kasvanutta lasta. Vaikka vauhti ei ole enää päätä huimaava, liikuntaharrastuksista lähinnä juoksu toimii parhaiten, kun haluaa irrotella ajatuksia työympyröistä. Huippuhetkiä ovat vuosittaiset patikointilomamatkat vuoristossa, ja kevättalvella minut bongaa varmimmin Espoon edustalta meren jäällä hiihtämässä, mikäli ilmaston lämpeneminen sen jatkossa vielä sallii.



### Varapuheenjohtaja, Heli Rätty

Lääketieteen perusopinnot suoritin Kuopiossa, liseniaatin tutkinto 1987. Erikoistumisopinnot liikuntalääketieteeseen tein Jyväskylässä ja Helsingin yliopistossa, erikoislääkärin oikeudet sain 2005. Kliiniseen fysiologiaan innostuin reunaopintojen myötä Helsingin kaupungin KLF-labroissa Laaksossa ja Mariassa, erikoistumispalvelut tein Meilahdessa. KFI erikoislääkäriksi valmistuin Helsingin yliopistosta 16.1.2007. Julkaisut liittyvät selkävaivojen, kuormitustekijöiden ja lihasvoiman yhteyksiin.

Hyvinkäällä aloitin Kliinisen fysiologian yksikössä 2006. Kiinnostuksen kohteena on ollut erityisesti sydämen kuvantaminen, meillä työkaluina ovat ultraääni ja magneetti. Alaostaston sihteerinä toimin 2006-2008.

Perheeseen kuuluu kulttuurituottajamies ja kaksi teinipoikaa, joiden kanssa mökkeillään, veneillään, hiihdetään, sulkapalloillaan ja muuta "höntsä" -

liikuntaa harrastetaan. Juoksuinto alkaa hiipua jalkavaivoihin, jooga on uusi mielihyvää tuottava harrastus. Elämän nautintoihin on kuulunut aina lukeminen.

**Sihteeri, Saara Sillanmäki, ([saara.sillanmaki@kuh.fi](mailto:saara.sillanmaki@kuh.fi))**

Olen 30 -vuotias erikoistuva Kuopiosta. Valmistuin 2012 Itä-Suomen Yliopistosta, jonka jälkeen suuntasin Nurmeksen terveyskeskukseen maalaislääkäriin työhön. Orastavana terveyskeskuslääkäriä lähdin suorittamaan YEK (yleislääketieteen erityiskoulutus) -jakson sairaalapalveluita Kliinisen fysiologian ja Isotooppilääketieteen osastolle vuonna 2013. Sille tielle olen jäänyt.

Arkityön ohelle teen vasemman kammion dyssynkroniaa käsittelevää väitöskirjaa ja hoidan vuoden ikäistä Ninja -prinsessaa (kuvassa).



**Varainhoitaja, Heikki Tuominen**

Olen valmistunut erikoislääkäriksi joulukuussa 2014 Tampereelta, jossa työskentelen edelleen. Tällä hetkellä molekyyli- ja fuusiokuvantamisen lisäkoulutus on loppusuoralla, ja samalla yritän tehdä tutkimustyötä. Fysiologian puolella olen syventynyt enemmän ruokatorven funktiotutkimuksiin.



Siviilielämässä olen intohimoinen hyötypyöräilijä. 2-vuotiaan lapsen ja koiran ohella harrastan liikuntaa eri muodoissaan, kesällä mökkeilyä, syksyllä sienestystä ja aina lukemista, hyvää ruokaa. Myös matkailu etenkin Euroopan viinialueilla kuuluu harrastuksiin.

Hallituksessa toimin nyt jo neljättä kautta varainhoitajana. Yhdistyksen hallituksessa toimimisen kautta olen oppinut tuntemaan kollegoja ympäri Suomen, joten olen saanut hallitusjäsenyydestä vähintään yhtä paljon itselleni kuin olen itse antanut yhdistykselle.

**Hallituksen jäsen, Petri Kallio, ([petri.kallio@tyks.fi](mailto:petri.kallio@tyks.fi))**

Olen 32-vuotias erikoistuva lääkäri Turusta. Olen nyt ensimmäistä vuotta SKLFY:n hallituksessa mukana. Aloitin erikoistumisopinnot TYKS:ssä 2011 ja heinäkuussa 2016 erikoistumispalvelut tulevat täyteen. Erikoistumisen ohella olen työskennellyt Paavo Nurmi keskuksessa, mikä on liikuntalääketieteen keskus Turussa. 2016 syksyllä onkin tarkoitus aloittaa liikuntalääketieteen erikoistumisopinnot Paavo Nurmi keskuksessa, ja samalla jatkaa sivuvirassa TYKS:n KLIP-yksikössä. Väitöskirjan aiheenani on fyysinen inaktiivisuus nuoruudesta aikuisuuteen ja sen yhteys kardiometaboliseen terveyteen.

Tavoitteinani hallituksessa on tutustua alamme ihmisiin, pysyä alamme ajan hermolla ja lisätä yhteistyötä muiden erikoisalojen suuntaan. Yhteistyössä on voimaa!

Vapaa-aikani täyttää perhe, jossa on kolme pientä lasta, kolmen palloilujoukkueen lääkäriä toimiminen ja satunnainen liikunta monenlaisissa muodoissa.



### **3. Syyskoulutuspäivät 3.-4.11.2016**

Tietoteknia, Kuopio

Tiedot ilmoittautumisesta tulee lähempänä. Järjestä: Suomen Kliinisen Fysiologian Yhdistys r.y.

ALUSTAVA OHJELMA!

#### Torstai 3.11.2016

Ilmoittautuminen 9.00 - 9.30

Päivien avaus 9.30 - 9.40 SKLFY:n pj. Pekka Malmberg

Luento-osuus I. Keuhkoaiheisen sessio, pj. Pekka Malmberg

9.40 - 10.20 Keuhkoputkien supistumisherkkyyden mittaaminen – mitä Spira-dosimetrin jälkeen?, Pekka Malmberg

10.20 - 11.00 Toiminnallinen äänihuulisalpaus, Eija Pajunen

11.00 - 11.30 Sisäilmaongelmia, Minna Purokivi

11.30 - 13.00 Lounas ja näyttelyn tutustuminen

Luento-osuus II. Sepelvaltimotaudin diagnostiikka, pj. Heikki Tuominen

13.00 - 13.30 Sepelvaltimotaudin tutkiminen, nykytilanne, Satu Kärkkäinen

13.30 - 14.00 Rasituskoe/ergospirometria: Miten teen ja tulkitseen, Kai Savonen

14.00 - 14.30 CT-angio, potilastapauksia, Marja Hedman

14.30 - 15.00 Kahvi ja näyttely

Luento-osuus III. "State of the art" -luento, pj. Pekka Malmberg

15.00 - 16.00 Vasemman kammion mekaanisen ja sähköisen dyssynkronian tutkimukset, Tomi Laitinen  
Iltatilaisuus hotelli Puijonsarvessa klo 18.00 alkaen.

#### Perjantai 4.11.2016

Luento-osuus IV. Tajunnanhäiriön diagnostiikka, pj. Heli Rätty

9.00 - 9.40 Kliininen perspektiivi kardiologialta, tutkimukset, Antti Hedman

9.40 - 10.10 Kliininen perspektiivi neurologialta, Anne-Mari Kantanen

10.10 - 10.50 Rytmihäiriöiden merkitys sydänperäisessä emboliassa, Riho Luite

10.50 - 11.00 Jaloittelutauko

11.00 - 11.30 Tapausselostuksia

11.30 - 12.15 Wendelin -stipendin jako ja palkintoluento

12.45 - 12.50 Koulutustilaisuuden päätös – Hauskaa kotimatkaa!

#### **4. Muut alan koulutukset**

- ERS 3-7.9.2016, Lontoo
- Ruokatorvi UÄ -tutkimuksen peruskurssi 8-9.9.2016, Turku
- Radiofarmasiapäivät 28.9.2016, Helsinki
- Sydämen magneettitutkimuksen peruskurssi 5.10.2016, Helsinki
- EANM 15-19.10.2016, Barcelona
- Labquality -päivät 9-10.2.2017, Helsinki

#### **5. Haettavat apurahat**

MAPMedical Technologies matka-apurahat: MAPMedical Technologies on lahjoittanut Suomen Kliinisen Fysiologian Yhdistykselle 5000 euroa käytettäväksi matka-apurahiin tieteellisiin kongresseihin. Apurahan edellytyksenä on hyväksytty esitys ko. koulutustilaisuudessa. Matka-apurahoja myöntää yhdistyksen hallitus hakemuksesta, jotka voi osoittaa yhdistyksen sihteerille.

#### **6. Heikki Wendelin spidendin hakuilmoitus**

Syyskoulutuspäivien 2016 yhteydessä jaetaan perinteinen Heikki Wendelin stipendi. Stipendi myönnetään vuosittain alalla tutkimustyötä tekeväille, tavallisimmin väitöskirjatyötä tekeväille nuoremmalle tutkijalle. Vapaamuotoisten hakemusten perusteella tämän stipendin saajasta päättää yhdistyksen hallitus. Hakumenettely sujuu mutkattomimmin, jos hakemukset lähetetään sekä sähköisesti että kirjallisesti (allekirjoitukset) yhdistyksen sihteerille.

## **7. Jukka Kemppainen, SSCPNM puhelinkokouksen antia**

Yhdistyksen sääntömääräinen järjestäytymiskokous oli joulukuussa 2015, jossa mukana oli allekirjoittaneiden lisäksi Sören Möller ja Jens Bulow Tanskasta, Tom Adamsen ja Rune Sundset Norjasta, Per Gryback, Elin Trägårdh sekä Per Wollmer Ruotsista.

1. Kokouksen osallistajat valitsivat SSCPNM:n puheenjohtajaksi Prof. Per Wollmerin yksimielisesti.
2. Aiempi rahastonhoitaja Helén Almquist halusi luopua tehtävästä ja uudeksi rahastonhoitajaksi valittiin Elin Trägårdh Ruotsista. Koska yhdistyksen rahasto sijaitsee ruotsalaisessa pankissa, katsottiin yksinkertaisemmaksi järjestää rahastonhoitaja Ruotsista. Kaikki läsnäolijat olivat yksimielisiä tästä asiasta.
3. Kukin piti pienen puheenvuoron viime vuoden yhdistystoiminnastaan. Kaikilla oli oma vuosittainen kansallinen koulutus ja niissä oli käynyt osallistujia aiempaan tapaan. Lisäksi käsiteltiin Kuopion syklotronihanketta ja keskusteltiin uusien PET-merkkiaineiden käyttöönotosta. Tuolloin muissa pohjoismaissa, Suomea lukuun ottamatta, ei vielä ollut otettu käyttöön PSMA-merkkiainetta.
4. Päivitys Clinical Physiology and Functional Imaging lehden tilanteesta. Rahoitustilanne on hyvä, jopa erinomainen. Lehden haasteena on pidentyneet julkaisuajat ja nyt on ollutkin tavoitteena lisätä lehden julkaisujen hylkäysprosenttia korkeammaksi, jotta julkaisuviive saataisiin siedettävämmäksi. Nyt julkaisuviive hyväksymisen jälkeen on yli vuoden. Julkaisutoiminta tuottaa hyvin ja jäseniä suositeltiin hakemaan apurahaa yhdistykseltä. Lisäksi mietittiin mahdollisuutta varojen myöntämistä esim. kansallisten yhdistysten järjestämien koulutustilaisuuksien tukemiseen. Tätä asiaa selvitetään lisää seuraavissa kokouksissa. Apurahan hakuohjeet löytyvät täältä: <http://www.sscpnm.com/scholarships.htm> Deadlinet hakemuksille ovat joka vuosi toukokuun 31. sekä joulukuun 1. päivä
5. Tulevaisuuden suunnitelmissa on tarkoitus järjestää koulutussymposium/tapaaminen lähivuosien aikana.

Jukka Kemppainen sekä Tomi Laitinen Lääketieteellisen radioisotooppiyhdistyksen sekä kliinisen fysiologian edustajat pohjoismaisessa kliinisen fysiologian ja isotooppilääketieteen yhdistyksessä (SSCPNM)



*Lämmintä ja rentouttavaa kesää kaikille!*

*T: Saara Sillanmäki, SKLFY:n sihteeri*